

Asia: VN/27221/2022

Lausuntopyyntö hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vanhuspalvelulain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan organisaatio

Hyvinvointialue

1. Pidättekö luonnoksessa esitettyä siirtymäkauden muutosta kannatettavana riittävän henkilöstön turvaamiseksi tämänhetkisessä henkilöstötilanteessa?

Ei

Jos kyllä, voitte esittää asiaan liittyvät näkökohtanne riittävän henkilöstön turvaamiseksi.

Jos ei, voitte esittää vaihtoehtoisia ratkaisumalleja ja muut asiaan liittyvät näkökohtanne riittävän henkilöstön turvaamiseksi.

Lähtökohtaisesti on kannatettavaa, että 0,7 vähimmäismitoituksen toimeenpanoa siirretään myöhemmäksi. Esityksessä olevalla aikataululla ei kuitenkaan ole mahdollista ratkaista niitä haasteita, jotka tällä hetkellä vaikeuttavat jo 0,6 mitoituksessa pysymisen.

Vaihtoehtoinen ratkaisumalli on pitää vähimmäismitoitus 0,6 ja arvioida mahdollisuutta nostaa vähimmäismitoitus 0,7:ään, kun hyvinvointialueilla on ollut tosiasiallinen mahdollisuus edistää palvelurakennetta kevyemmäksi hyödyntäen yhteisöllistä asumista ja monipuolisempi kotiin annettavia palveluja. Lisäksi ratkaisumallissa tulee huomioida teknologiset palvelut ja muu palvelujen kehittäminen osaksi vähimmäismitoitusta. Tämä edellyttää, että lainsäädäntö mahdollistaa teknologisten ratkaisujen ja muiden hoivaa tukevien rakenteiden (esim. kuntoutus, lääketieteellinen hoito, avustava työ) hyödyntämisen osana hoivaa ja hoitoa nykyistä selkeämmin ja vahvemmin. Ratkaisumallissa on myös varmistettava, että kansainvälisillä sote-ammattilaisilla on hyvät mahdollisuudet pitkäaikaiseen ja pysyvään työhönsä Suomessa.

2. Pidättekö luonnoksessa esitettyjä vaikutusarviointeja riittävän kattavina ja asianmukaisina?

Ei

Voitte halutessanne esittää vaikutustenarviointiin liittyvät näkökohtanne.

Vaikutusten arvioinnissa nostetut keinot vähimmäismitoituksen nostamiseksi ovat lähtökohtaisesti perusteltuja. Esitetty aikataulu esitetyille keinoille on kuitenkin liian optimistinen esimerkiksi yhteisöllisen asumisen toimeenpanon osalta. Lisäksi vaikutustenarvioinnissa oli varsin luottavainen päätelmä lisäkoulutuspaikkojen ja henkilöstön monialaisuuden vaikutuksista. Keinot ovat kannatettavia, mutta työvoiman saatavuus vaikeutuu kaikissa ammattiryhmissä ja esimerkiksi hoiva-avustajien tai geronomien rekrytoinneissa on suuria haasteita. Tarvitsemme tietoa, miten lisäkoulutuspaikat ovat lisänneet opiskelunsa aloittaneiden ja ammattiin valmistuneiden määriä.

Arvioimme, että esityksen 0,65 vähimmäismitoitus ja 1.12.23 voimaan astuva 0,7 mitoitus kasvattaa, ei vähennä, henkilöstön ylityön ja vuoronvaihtojen määrää. Henkilöstön ylityön ja vuoronvaihtojen määrä on kasvanut voimakkaasti vuoden 2022 aikana ja kuormittanut henkilöstöä isosti.

Vaikutusten arviointi keskittyy hoitajamäärän lisäämiseen keinona vaikuttaa sekä asiakkaiden hyvinvointiin että henkilöstön työhyvinvointiin, mutta ei huomioi muita tutkimusnäyttöön perustuvia, hoidon laatuun vaikuttavia tekijöitä. Pelkällä määrän lisäyksellä ei voi korvata laatua.

Korhonen Mikko

Kuopion kaupunki - Lausunto on annettu Pohjois-Savon hyvinvointialueen ikääntyneiden palveluiden toimialalta